

Miejskie Przedszkole Nr 8 w Zgierzu

REGULAMIN KONTROLI ZARZĄDCZEJ

w Miejskim Przedszkolu nr 8 w Zgierzu

Postanowienia ogólne

§ 1

Ustalenia niniejszego regulaminu dotyczą sposobu organizacji i zasad przeprowadzania kontroli zarządczej w Miejskim Przedszkolu nr 8 w Zgierzu.

§ 2

1. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Dyrektora przedszkola.

§ 3

1. Celem działalności kontrolnej jest wykrywanie nieprawidłowości w funkcjonowaniu przedszkola w każdym obszarze jego działania, ujawnienie przyczyn i źródeł ich powstania, podniesienie sprawności działania placówki oraz wskazanie sposobu wyeliminowania w przyszłości przyczyn i źródeł ich powstania.
2. Integralną częścią kontroli zarządczej jest samokontrola do której zobowiązani są wszyscy pracownicy przedszkola.
3. Praktyczna realizacja podstawowych celów kontroli zarządczej polega na dostarczaniu dyrektorowi przedszkola informacji niezbędnych dla usprawnienia funkcjonowania placówki i racjonalnego gospodarowania jej majątkiem, tj.:
 - a) ujawnieniu nieprawidłowości w realizacji wyznaczonych celów (zadań),
 - b) ustaleniu zasięgu i obszaru tych nieprawidłowości,
 - c) określeniu przyczyny wynikającej z nieskuteczności lub błędów w systemie zarządzania
 - d) wskazaniu osoby odpowiedzialnej,
 - e) wskazaniu na konieczność sformalizowania systemu wyznaczania celów i zadań oraz systematycznego, a nie okazjonalnego oceniania stopnia ich wykonania,
 - f) wskazaniu na konieczność zorganizowania kontroli zarządczej – jako narzędzia dla skutecznego zarządzania procesami związanymi z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowanie mieniem dla realizacji celów statutowych określonych dla samorządowych jednostek finansów publicznych,
 - g) potwierdzeniu konieczności skupienia zadań kontroli wokół działalności podstawowej takich jak: planowanie i wykonanie dochodów i przychodów oraz wydatków, zamówienie publiczne, rachunkowość i rzetelność oraz terminowość sprawozdawczości, zarządzania mieniem i zasobami ludzkimi, bezpieczeństwo i elektroniczne transfery operacji finansowych, czy danych osobowych, a także statutowych zadań merytorycznych realizowanych przez przedszkole.

§ 4

W trakcie czynności kontrolnych ocena badanego stanu faktycznego powinna odbywać się według określonych typowych kryteriów. Do takich kryteriów należy zaliczyć:

- 1) **poprawność organizacyjną** placówki z punktu widzenia realizowanych celów (skuteczność, sprawność, prawidłowość i efektywność przyjętych rozwiązań organizacyjnych i kierunków działania, a także doboru środków w celu wykonania założonych zadań),
- 2) **zgodności z prawem** - tzw. legalność, czyli zgodność z obowiązującymi przepisami ustawowymi i normami, zawartymi w obowiązujących w placówce przepisach wewnętrznych, procedurach,
- 3) **gospodarność** - ocena kontrolowanych zjawisk, procesów gospodarczych i finansowych z punktu widzenia racjonalności i efektywności podejmowanych decyzji, a następnie ich realizacji; gospodarowanie aktywami jednostki, które umożliwia przy najniższych nakładach (w danych warunkach) uzyskanie optymalnych efektów,
- 4) **celowość** - zapewniająca eliminację działań niekorzystnych i zbędnych z punktu widzenia interesów jednostki, realizuje się przez sprawdzenie, czy środki finansowe zostały wydatkowane zgodnie z ustalonym przeznaczeniem, określonym w planie finansowym,
- 5) **zgodność dokumentacji ze stanem faktycznym** - inaczej rzetelność, a ze strony kontrolującego gwarancja, że podejmowane działania są wykonywane wg najlepszej wiedzy i umiejętności osoby kontrolującej.

§ 5

W celu zabezpieczenia jak największej skuteczności, kontrola powinna być przeprowadzona metodami uzupełniającymi, tj.:

- 1) **kontroli pośredniej**, polegającej na wykorzystaniu źródeł informacji zawartych w ewidencji ksiąg rachunkowych, ewidencji ksiąg pomocniczych, w inwentaryzacji, w sprawozdawczości, w systemach obiegu dokumentów, itp.
- 2) **kontroli bezpośredniej**, przez sprawdzenie badanego stanu faktycznego.

§ 6

1. Kontrola zarządcza to ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, opracowany w celu dostarczenia racjonalnego zapewnienia co do realizacji celów w następujących obszarach:
 - 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
 - 2) skuteczności i efektywności działania,
 - 3) wiarygodności sprawozdań,
 - 4) ochrony zasobów,
 - 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
 - 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji,
 - 7) zarządzania ryzykiem.
2. Kontrola zarządcza obejmuje realizację określonych w art. 254 ustawy o finansach publicznych zasad gospodarki finansowej tj.:
 - 1) ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu placówki na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów,
 - 2) pełną realizację zadań w terminach określonych w przepisach, o którym mowa w art. 249 ust. 6 wyżej wspomnianej ustawy,
 - 3) dokonywanie wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - 4) zlecanie zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.

§ 7

1. Kontrola zarządcza obejmuje następujące obszary:

- 1) Środowisko wewnętrzne
- 2) Cele i zarządzanie ryzykiem
- 3) Mechanizmy kontroli
- 4) Informacja i komunikacja
- 5) Monitorowanie i ocena

Środowisko wewnętrzne

§ 8

Zatrudnieni w przedszkolu nauczyciele oraz pracownicy samorządowi są świadomi wartości etycznych przyjętych w przedszkolu i systematycznie przestrzegają ich przy wykonywaniu powierzonych zadań. Jednocześnie wspierają i promują przestrzeganie wartości etycznych, dając dobry przykład codziennym postępowaniem i podejmowanymi decyzjami.

§ 9

1. Rekrutacja nowych pracowników przebiega w taki sposób, aby zapewnić wybór najlepszego kandydata.
2. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji zatrudnianych w przedszkolu nauczycieli zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli nie mających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2009r. Nr 50, poz. 400 ze zm.).
3. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji zatrudnionych w przedszkolu pracowników samorządowych określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2009r. Nr 50, poz. 398 ze zm.).
4. Pracownicy mają taki poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, który pozwala im na skuteczne i efektywne wypełnianie powierzonych zadań.
5. Dyrektor zapewnia rozwój kompetencji zawodowych pracownikom przedszkola.
6. Przed przystąpieniem do pracy każdemu pracownikowi Miejskiego Przedszkola nr 8 w Zgierzu dyrektor przedszkola przedstawia na piśmie opis stanowiska pracy, określający zakres jego obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Przyjęcie opisu stanowiska jest potwierdzone podpisem pracownika.

§ 10

1. Praca nauczyciela w przedszkolu podlega ocenie w trybie i na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz.1066).
2. Praca pracownika samorządowego zatrudnionego w Miejskim Przedszkolu nr 8 w Zgierzu na stanowisku urzędniczym podlega ocenie okresowej. Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania ocen pracowników samorządowych określa Regulamin Okresowej Oceny Pracowników Samorządowych zatrudnionych w Miejskim Przedszkolu Nr 8 w Zgierzu.

§ 11

Strukturę organizacyjną przedszkola, szczegółowy zakres kompetencji poszczególnych organów oraz pracowników określa Statut Miejskiego Przedszkola nr 8 w Zgierzu.

Cele i zarządzanie ryzykiem

§ 12

1. Przedszkole realizuje zadania oraz cele określone w Statucie Miejskiego Przedszkola nr 8 w Zgierzu.
2. Cele oraz osoby odpowiedzialne za ich realizację wskazuje Dyrektor lub upoważnione do tego osoby corocznie, w terminie ustalonym przez Dyrektora. Wzór tabeli celów przedszkola stanowi *załącznik nr 1* do Regulaminu.
3. Misją przedszkola jest tworzenie wychowankom warunków i możliwości wszechstronnego rozwoju z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb zainteresowań i możliwości, rozwijanie zdolności, kształtowanie właściwych postaw moralnych i społecznych, przygotowanie do dalszej edukacji.

Istota zarządzania ryzykiem

§ 13

1. Możliwość wystąpienia ryzyka w osiągnięciu celów i realizacji zadań zobowiązuje dyrektora przedszkola do :
 - 1) koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach,
 - 2) poszukiwania form obrony przed negatywnymi skutkami ryzyka,
 - 3) dostosowania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych,
 - 4) podejmowania działań mających zapobiec ich wystąpieniu.
2. Ostrożne podejście do ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności, a kontrolowaniem ryzyka.
3. Ryzyka w przedszkolu, ze względu na czynniki je kształtujące dzielą się :
 - 1) zewnętrzne – jest to rodzaj ryzyka determinowanego przez czynniki zewnętrzne,
 - 2) wewnętrzne – ryzyko to obejmuje działania placówki i może być kontrolowane wewnątrz.
4. Ze względu na prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dzieli się je na:
 - 1) wysokie -- w przedziale 7 - 10 w skali 10 -stopniowej,
 - 2) średnie -- w przedziale 4 - 6 w skali 10 -stopniowej,
 - 3) niskie -- w przedziale 0 - 3 w skali 10 -stopniowej.
5. Skutek wystąpienia ryzyka określany jest w skali 0 – 10.

Mechanizmy zarządzania ryzykiem

§ 14

1. Zarządzanie ryzykiem odbywa się poprzez:
 - 1) Identyfikację ryzyka,
 - 2) Monitorowanie realizacji zadań,
 - 3) Analizę ryzyka i podejmowanie działań zaradczych
2. W procesie identyfikacji ryzyka wykorzystuje się ustalenia audytu zewnętrznego, wyniki ocen i kontroli wewnętrznych.
3. Identyfikacji ryzyk dokonuje zespół w skład którego wchodzi:
 - Dyrektor
 - Główny księgowy
 - Samodzielny referent

4. O terminie przeprowadzenia identyfikacji ryzyk decyduje dyrektor przedszkola
5. Ponowna identyfikacja ryzyk jest przeprowadzana również w przypadku istotnej zmiany warunków w których funkcjonuje przedszkole.
6. Zidentyfikowane ryzyka są wpisywane w rejestrze celów i ryzyk - *załącznik nr 2* do Regulaminu.
7. Zidentyfikowane ryzyka poddawane są analizie, mającej na celu określenie możliwych skutków wystąpienia danego ryzyka.
8. Przewidywane skutki wystąpienia ryzyka są wpisywane w rejestrze celów i ryzyk.
9. W oparciu o analizę ryzyka w ramach realizacji kontroli zarządczej, dokonuje się Przeglądu istniejących mechanizmów kontrolnych, które zawarte są w wewnętrznych politykach, zarządzeniach, procedurach, regulaminach. Reakcja w odniesieniu do każdego istotnego ryzyka podejmowana będzie na podstawie wyników z monitorowania, kontroli i samooceny.
10. W Miejskim Przedszkolu nr 8 w Zgierzu reakcje na ryzyko mogą polegać na:
 - 1) tolerowaniu – będzie to miało miejsce w przypadkach, kiedy koszty skutecznego przeciwdziałania ryzyku mogą przekraczać jego potencjalne korzyści, a zdolności do skutecznego przeciwdziałania będą ograniczone lub wykraczające poza decyzje i działania wewnątrzszkolnego,
 - 2) przeniesieniu – dotyczy to będzie kategorii ryzyk w odniesieniu do których nastąpi przeniesienie ich na inną instytucję, między innymi poprzez ubezpieczenia czy zlecenie usług na zewnątrz,
 - 3) wycofaniu się – dotyczy to będzie grupy ryzyk, które są szczególnie kontrolowane, a ich skutki ograniczane do akceptowanego poziomu,
 - 4) przeciwdziałaniu – dotyczy to będzie kategorii ryzyk, które wymagać będą podjęcia zdecydowanych, przemyślanych i zaplanowanych działań prowadzących do ich likwidacji lub znacznego ograniczenia ryzyka.

§ 15

1. Dyrektor przedszkola przeciwdziała negatywnym skutkom zdefiniowanych ryzyk oraz dokonuje analizy obszarów wrażliwych, w szczególności takich, jak:
 - 1) gospodarka środkami finansowymi,
 - 2) wydatki majątkowe,
 - 3) wiarygodność i terminowość sporządzania sprawozdań,
 - 4) realizacja zamówień publicznych,
 - 5) przestrzegania zasad bezpieczeństwa w przedszkolu, zgodność działalności przedszkola i jego pracowników z przepisami prawa cywilnego, oświatowego i wewnętrznego,
 - 6) komunikacja zewnętrzna i wewnętrzna,
 - 7) bezpieczeństwo systemów informatycznych,
 - 8) relacje interpersonalne i przestrzeganie zasad etyki,
 - 9) terminowe realizowanie zadań , a w szczególności podstawy programowej wychowania przedszkolnego, zarządzeń wewnętrznych i zadań wynikających ze statutu.

§ 16

1. Odpowiedzialność za realizację działań mających na celu zmniejszenie ryzyka do akceptowanego poziomu ponosi dyrektor przedszkola i osoby odpowiedzialne za realizację celów placówki za dany rok.

Mechanizmy kontroli

§ 17

1. Kontrolę finansową sprawuje dyrektor oraz pracownicy, którzy przyjęli obowiązki w zakresie gospodarki finansowej na podstawie art. 53 ust. 2 Ustawy o finansach publicznych.

2. Kontrola finansowa, jako część systemu kontroli zarządczej, obejmuje:
 - 1) Zapewnienie przestrzegania procedur kontroli oraz przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków,
 - 2) Badanie i porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym, pobierania i gromadzenia środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych,
 - 3) Prowadzenie gospodarki finansowej.
3. Do przeprowadzenia wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, których konsekwencją jest dokonanie wydatków ze środków publicznych, zobowiązani są:
 - a) dyrektor przedszkola, który przez kontrolę na etapie wstępnym i bieżącym, realizuje bieżącą kontrolę zarządczą gospodarki finansowej,
 - b) pracownicy odpowiedzialni za merytoryczne realizowanie zadań oraz inne upoważnione osoby.
4. Wstępna kontrola wydatków inwestycyjnych jest dokonywana przez Dyrektora na etapie sporządzania planu finansowego.
5. Kontrola prawidłowości gospodarowania mieniem przedszkola:
 - 1) Obejmuje kontrolę pozyskiwania składników majątkowych,
 - 2) Obejmuje kontrolę zbywania składników majątkowych,
 - 3) Jest przeprowadzana w formie inwentaryzacji; sposób jej przeprowadzania został określony w instrukcji inwentaryzacyjnej.
6. Kontrola wydatków płacowych jest przeprowadzana przez Dyrektora na etapie sporządzania planu finansowego i polega na ustaleniu adekwatności zatrudnienia do potrzeb przedszkola w tym roku budżetowym, na który sporządzany jest projekt planu finansowego.
7. Kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym dokonuje główny księgowy przed zaciągnięciem przez jednostkę zobowiązania.
8. W razie ujawnienia nieprawidłowości w toku wykonywania kontroli wstępnej kontrolujący:
 - 1) Zwraca bezzwłocznie nieprawidłowe dokumenty dyrektorowi przedszkola z wnioskiem o wprowadzenie odpowiednich zmian lub uzupełnień;
 - 2) Odmawia podpisania dokumentów nierzetelnych, nieprawidłowych lub dotyczących operacji sprzecznych z obowiązującymi przepisami;
 - 3) Zawiadamia jednocześnie o ujawnionym fakcie bezpośredniego przełożonego, który podejmuje decyzję w sprawie dalszego toku postępowania odpowiednio do wagi nieprawidłowości.
9. Merytoryczne kwestie z zakresu obiegu dokumentów oraz gospodarki finansowej w formie procedur kontroli są uregulowane odrębnymi przepisami wewnętrznymi instrukcja kancelaryjna, regulamin kontroli wewnętrznej.
10. Jednolity sposób tworzenia, ewidencjonowania i przechowywania oraz ochrony przed uszkodzeniem, zniszczeniem bądź utratą dokumentów określa instrukcja kancelaryjna obowiązująca w przedszkolu.

§ 18

Kontrola finansowa

1. Kontrola finansowa, jako część systemu kontroli zarządczej obejmuje:
 - 1) Zapewnienie przestrzegania procedur kontroli oraz przeprowadzenie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków,
 - 2) Badanie i porównanie stanu faktycznego ze stanem wymaganym, pobierania i gromadzenia środków publicznych, dokonywanie wydatków ze środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych,
 - 3) Prowadzenie gospodarki finansowej oraz stosowanie procedur kontroli, o których mowa w pkt.1, ust 1.

Monitorowane i ocena

§ 19

1. Monitorowanie to proces oceny działania systemu w określonym czasie.
2. Dyrektor przedszkola w ramach wykonywania bieżących obowiązków monitoruje skuteczność kontroli zarządczej i jej poszczególnych elementów.
3. Do bieżącej oceny funkcjonowania kontroli zarządczej zobowiązani są także inni pracownicy zatrudnieni w przedszkolu na stanowiskach urzędniczych.
4. Każdy pracownik ma obowiązek zgłaszania uwag dotyczących funkcjonowania i usprawnienia systemu kontroli zarządczej.
5. Dyrektor przedszkola podejmuje środki zaradcze wobec wszelkich zaobserwowanych problemów w funkcjonowaniu kontroli zarządczej, w szczególności poprzez zmianę i aktualizację funkcjonujących w przedszkolu procedur i regulaminów.

§ 20

1. Co najmniej raz w roku, w terminach ustalonych przez dyrektora przedszkola przeprowadzana jest samoocena systemu kontroli zarządczej.
2. Samooceny dokonuje dyrektor przedszkola i przedstawia ją na zebraniu rady pedagogicznej.
3. Dyrektor przedszkola, na podstawie sprawozdań opracowanych przez nauczycieli, przedstawia ocenę osiągnięcia celów dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych przedszkola.
4. Główny księgowy przedstawia samoocenę osiągnięcia celów z zakresu budżetu i finansów placówki.
5. Dyrektor w oparciu o Standardy Kontroli Zarządczej, biorąc pod uwagę opinie pracowników mających kluczowe znaczenie w sprawowaniu kontroli (główny księgowy, samodzielny referent) przedstawia radzie pedagogicznej wyniki sprawowania kontroli wewnętrznej.

DYREKTOR PRZEDSZKOLA

mgr Elżbieta Ostachowicz

Cele przedszkola ustalone na rok

Lp.	Cele	Zadania w ramach wyznaczonych celów	Osoby odpowiedzialne za realizację	Zasoby przeznaczone do realizacji zadań

**Rejestr ryzyk
w odniesieniu do celów przedszkola**

Cel (na podstawie tabeli celów)	Zidentyfikowane ryzyko realizacji celu	Ocena prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka (wysokie, średnie, niskie)	Opis działania w celu zmniejszenia ryzyka do akceptowalnego poziomu